

Орлов Д. Ю.,
Наукова установа «Міжгалузева науково-дослідна установа цифровізації та технологій штучного інтелекту», м. Київ
Науковий керівник: Сіденко Ю. Л.,
д-р наук з держ. управління,
головний спеціаліст управління обслуговування громадян
Головне управління Пенсійного фонду України в Донецькій області,
м. Олександрія

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Сучасні фактори впливу на управління бізнесом визначені органами державної влади України, міжнародними організаціями та Європейською комісією. Напрями розвитку малого та середнього підприємництва (МСП) в Україні пов'язані з процесами цифровізації для підвищення конкурентоспроможності країни, її відновлення та успішної євроінтеграції.

Програма USAID «Конкурентоспроможна економіка» (СЕР) в Україні спрямована на розвиток міцної, різноманітної та інклюзивної економіки, сприяння зростанню серед стартапів, МСП та конкурентоспроможних галузей як усередині країни, так і в усьому світі. Вона прагне покращити бізнес-середовище та полегшити міжнародну торгівлю для українських компаній, при цьому особливу увагу в програмі приділяють інформаційним технологіям (ІТ), меблевій галузі, туризму, кіно та креативним галузям, а також харчовій промисловості. СЕР досягає своїх цілей, надаючи гранти організаціям, які підтримують бізнес, галузевим асоціаціям і МСП, пропонуючи їм додаткові знання про бізнес, експортні навички та доступ до фінансування [1].

Дія.Бізнес швидко перетворилася на інформаційно насичену та ефективну єдину онлайн-платформу для підприємців. Дія.Бізнес є не просто додатковим каналом комунікації державних програм, а справжнім центром підтримки МСП, через який надається пряма допомога МСП. Він також містить інформацію про доступні інструменти підтримки, якими керують треті сторони, такі як міжнародні донори, регіональні уряди, бізнес-асоціації та неурядові організації. Платформа також містить список із понад 150 бізнес-ідей із базовою інформацією про те, як розпочати бізнес із мінімальними початковими інвестиціями.

Інструменти штучного інтелекту (ШІ) в економічній сфері сприяють розвитку нових продуктів, впровадженню інновацій, підвищують її ефективність. Розвиток ринку ШІ відповідно до ключових тенденцій (автоматизація бізнес-процесів, аналітика даних та прогнозування, фінансові послуги, інновації та стартапи) підвищить конкурентоспроможність економіки та дозволить досягти сталого розвитку економічних процесів у сучасних умовах. ШІ вже став невід'ємною частиною діяльності компаній, допомагаючи покращити обслуговування клієнтів, приймати більш точні та послідовні рішення, аналізувати великі обсяги даних і визначати на цій основі

певні тенденції та закономірності. Однак, ключовими викликами ринку ШІ в Україні залишаються взаємодія з іншими галузями, конкуренція та етичні виклики для компаній, фінансові обмеження та втрата талантів через повномасштабне вторгнення в Україну [2].

Фінансова підтримка бізнес-інновацій залишається зосередженою на секторах технологій і стартапів, хоча за останні чотири роки відбулися певні зміни. Нещодавно створений Український фонд стартапів (USF) сприяє створенню та розвитку технологічних стартапів на ранній стадії шляхом надання грантів до 10 тис. дол. США, які надаються через конкурсні процедури. Зокрема, щоб стимулювати інновації в оборонному секторі, уряд також нещодавно запустив платформу BRAVE1 (brave1.gov.ua), яка збирає ідеї та пропонує гранти на розробки військових технологій. USF доповнює свою фінансову підтримку доступом до акредитованих програм прискорення, де стартапи можуть отримати вигоду від навчання, наставництва та можливостей для спілкування. Крім того, нещодавно уряд створив Дія.City (city.diiia.gov.ua) – спеціальне правове та податкове середовище, що стимулює інвестиції та працевлаштування для компаній, які працюють в ІТ-секторі. Також, хоча в Україні існують деякі непрямі стимули (наприклад, звільнення від податку на прибуток підприємств і сплати податку на додану вартість) для інвестицій, що покривають науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи і розширення бізнесу, вони, схоже, призначені виключно для великих компаній (інвестиційні проекти в понад 20 млн євро).

Для подальшого технологічного та цифрового розвитку бізнесу варто визначити наступні напрями: розробити комплексний політичний підхід до цифровізації МСП із чіткими цілями та фінансуванням, включаючи спеціальні програми підтримки, електронну комерцію та цифрову безпеку; створити механізми координації із залученням неурядових зацікавлених сторін для покращення впровадження політики та запобігання дублювання з іншими документами; надати пріоритет широкосмуговому зв'язку для громадян і компаній в Україні, усунути цифровий розрив у сільській місцевості та надалі підтримувати високошвидкісний доступ до Інтернету для малого бізнесу; сприяти розвитку цифрових навичок у секторах, не пов'язаних із ІТ; збирати додаткові дані про цифрові навички менеджерів і працівників МСП для інформування про розробку політики та прогнози ринку праці на основі фактичних даних. Розглянути можливість розробки інструментів прогнозування цифрових навичок.

Список використаних джерел:

1. Індекс політики щодо МСП: країни Східного партнерства 2024 р. Розвиток стійкості у складні часи. Київ: ОЕСР, 2024. 58 с.
2. Орлова Н.С., Орлов Д. Ю. Використання штучного інтелекту для досліджень у різних галузях економіки та управління. *Успіхи і досягнення в науці*. 2025. №6(16). С. 880-894. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-6\(16\)-880-894](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-6(16)-880-894).